
Прокопенко Л. С.

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (м. Київ, Україна)

LIBRARIAN STYLE: МОДА ЧИ КЛАСИКА?

Розглядається поняття про стиль бібліотекаря у сучасній моді. На основі аналізу колекцій останніх сезонів, пропонує провідними модними домами світу, охарактеризовано основні риси «стилю бібліотекаря», наведено приклади популярних ресурсів про одяг бібліотекарів, представлених у соціальних мережах. Виявлено значення зовнішнього вигляду бібліотекаря для створення позитивного іміджу.

Ключові слова: стиль бібліотекаря у моді; імідж бібліотекаря; професійний імідж; мода

Prokopenko L. S.

Yaroslav Mudryi National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

LIBRARIAN STYLE: FASHION OR CLASSIC?

The concept of librarian style in modern fashion is considered. Based on an analysis of the collections of last seasons offered by the world's leading fashion houses, the main features of the «librarian style» are characterized and examples of popular resources about librarians' clothing presented on social networks are given. The importance of a librarian's appearance for creating a positive image has been revealed.

Keywords: librarian style in fashion; librarian image; professional image; fashion

Хоча з дитинства всім відомо застереження «не судити книжку за її обкладинкою», більшість людей формують перше враження і певні судження, ґрунтуючись на тому, який вигляд має людина, як вона одягається та вітається при першій зустрічі.

У бібліотеці важливим компонентом успішної роботи з обслуговування користувачів є доступність та відкритість бібліотекаря. Саме оцінка доступності бібліотекаря для комунікації стає першим враженням, має тривалий вплив на досвід користувача і є наріжним каменем клієнтоорієнтованості бібліотечно-інформаційного обслуговування у будь-якій бібліотечній установі.

Впродовж останніх десятиліть і у вітчизняному, і у зарубіжному бібліотекознавстві активізувалися дослідження іміджу бібліотекаря. Однак, варто визнати, що публікації та дискусії традиційно спрямовані на розвінчування стереотипних уявлень (зазвичай, непривабливих і негативних, несправедливо підсилених і перебільшених) про імідж бібліотекарів, які міцно укорінилися у суспільній свідомості завдяки мас-медіа і мають згубні наслідки для нашої професії. Прикметною рисою всіх цих досліджень є акцентування уваги на образі бібліотекаря загалом, без виокремлення певних складових, як-от, наприклад, одягу. Втім поступово і питання про те, який вигляд мають бібліотекарі, у що вдягаються представники професії, як у такий спосіб вони виражають себе, як одяг

бібліотекаря формує імідж професії у суспільстві і впливає на комунікацію усередині самої бібліотечної спільноти, починають обговорюватися у різних країнах та на міжнародному рівні.

Саме темі моди було присвячене засідання «Мода бібліотекаря: що говорить про нас те, як ми одягаємось?», проведене декількома секціями ІФЛА впродовж 84-го Всесвітнього бібліотечно-інформаційного конгресу і Генеральної конференції і Ради ІФЛА (2018 р., Куала-Лумпур, Малайзія). Доповідачі з Єгипту, Індонезії, Індії, Малайзії, Мексики та США представили результати наукових досліджень і практичних доробків щодо одягу бібліотекарів і зовнішнього вигляду загалом, його нерозривного зв'язку з рівнем професіоналізму у громадській свідомості.

У першій половині 2010-х р. у ЗМІ почали звучати інші тези: про те, що «від Gucci до Prada світовою модою впевнено заволодіває бібліотечна мода». Для позначення нових модних віянь у провідних світових домах моди вживають терміни «librarian fashion», «librarian chick», «librarian style». Одяг, зачіски, взуття, аксесуари і татуювання – стиль і імідж бібліотекаря постали на порядку денному модної індустрії, реалізуючи своєрідну культурну апропріацію.

Фахівці із світу моди наголошують на тому, що стиль бібліотекаря перегукується з преппі-стилем (preppy-style, від англ. «preparatory» – підготовчий), який зародився у 1950-х рр. у стінах найпрестижніших університетів США. Преппі-стиль – це стиль випускників елітних приватних шкіл і коледжів, які готуються до вступу в престижні університети. У 1980-1990-х роках цей самодостатній стиль чистих ліній, якісних тканин та простого крою, частково завдяки Prada, Ralph Lauren та іншим законодавцям світової моди, перестав бути рафіновано елітарним через популяризацію футболок-поло, вовняних жилетів та інших характерних елементів.

Стиль бібліотекаря та преппі-стиль дійсно мають багато спільного. Найголовніша риса, яка їх об'єднує, – це добротні класичні речі, які не підкоряються примхам моди.

Актуальному стилю бібліотекаря притаманні такі особливості: 1) геометричні принти – ромб, велика клітина, морська смужка, такі візерунки, як шотландка, пейслі, аргайл та гусячі лапки; втім допускається і однотонний одяг; 2) якісні натуральні тканини – бавовна, кашемір, шерсть, твід, мохер та інші; 3) крій та пошиття мають бути високого рівня; 4) стримана палітра кольорів – в образі допускається поєднання не більше двох-трьох відтінків; перевага віддається приглушеним тонам червоного, зеленого, жовтого та синього, також актуальні гірчичний, білий, чорний, сірий та бежевий; пастельні відтінки

використовуються як акцент; 5) охайність та увага до деталей; 6) грамотно підібрані аксесуари – ремінці, годинники, невеликі сережки, непомітні підвіски, невеликі сумочки (портфелі, рюкзаки тощо); аксесуари повинні акуратно доповнювати образ, а не ставати акцентом; чи не найголовнішим аксесуаром є окуляри; 7) комфортне та стримане взуття – жодних високих підборів, підбори середньої висоти або мінімальні, як у човниках; оптимальний варіант – балетки, оксфорди, мокасини, дербі та лофери. Цьому стилю найвдаліше відповідає природний стриманий макіяж і такі зачіски, як кінський хвіст, французький вузол, розпущене волосся, закріплене обідком, стрічкою або невидимками; для чоловіків – коротка класична стрижка. Для стилю бібліотекаря категорично неприйнятні кричущі і відверті складові: занадто відкриті топи, міні-спідниці, мішкуваті фасони, помітні бренди на майках, рвані джинси, штучне хутро, стрази та оборки.

Загалом одяг у стилі бібліотекаря відображає стиль поведінки – ввічливість, вміння вести світську розмову, знання етикету, вміння тримати поставу. Головне – простота форми та класика кольору, комфорт, якість, інтелект і певний спосіб життя.

Однією з перших яскравих появ стилю бібліотекаря у сучасній моді стала колекція наступниці Карла Лагерфельда французьки Віржині Віар, яка вивела скромних бібліотекарів на подіум Chanel у колекції haute couture осінь/зима 2019–2020 рр. Як відзначали критики, з появою «нової дівчини у відділі дизайну, і на подіумі з'явилася нова дівчина, яка носить окуляри навіть під час дефіле і уникає всього занадто легковажного». Навіть локацію для дебютного показу – улюблений простір дому Chanel культурний і виставковий центр Гран-Пале – модельєрка перетворила на велику триповерхову бібліотеку у формі барабана. Тисячі ерзац-копій класичних творів Флобера, Стендаля та Верлена стали розкішними декораціями дефіле.

Відточена, незвичайно серйозна за стилем, комерційно правдоподібна і успішна колекція вдало інтерпретувала класичну цінність дому Chanel у мінімалістичному, але яскравому одязі. Колекція впевнено заявила про те, що час оверсайзу минув, продемонструвавши форми і талію. Саме ця колекція В. Віар дала потужний імпульс просуванню стилю бібліотекаря на підмостки високої моди впродовж останніх років. Наразі найяскравішим прихильником стилю є Miu Miu. Подібні тенденції прослідковуються також у колекціях Prada, Armani, Tommy Hilfiger, Valentino, Rochas, Celine, українських брендів – Poustovit, byMe, O.Taje, Sage, Alice K, Ікос, Hvoya та інших.

Проблематика стилю бібліотекаря у сучасній моді висвітлюється і у мережі Інтернет, зокрема, у популярних блогах у соціальних мережах та інших ресурсах: «What

the librarian wore» (<http://whatthelibrarianwore.tumblr.com>), Librarian Wardrobe (<https://www.instagram.com/librarianwardrobe>), «Dressed to the 746s: Australian Librarian Style» (<https://www.youtube.com/watch?v=UKMVkNjiVZQ>) тощо.

Хоча пріоритетом у клієнтоорієнтованій парадигмі обслуговування користувачів є професійні якості бібліотекаря, обнадійливим чинником є привернення уваги до зовнішнього вигляду представників нашої професії як невід'ємної складової успішної невербальної комунікації з користувачем. Інтерес високої моди до стилю бібліотекаря сприяє переосмисленню бібліотекарями способів транслявання свого іміджу шляхом створення презентабельних, сучасних і доречних образів. А це, у свою чергу, підвищує самооцінку і впевненість у собі, поліпшує професійний авторитет і статус у суспільстві і, загалом, сприяє отриманню громадської підтримки і визнання.